

VESTNÍK

ÚRADU PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

ÚRAD PRE REGULÁCIU
ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ
A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

č. 12/2017 z 27.11.2017

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

ODBOR REGULÁCIE POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Stále pracovisko pre oblasť poštových služieb

Ulica 1. mája 16, 010 01 Žilina

č. 144/ORPS/2017 - 893

PREDBEŽNÉ ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2017

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ustanovením § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 3 a odsek 4 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2017 v sume

9 280 358,- eur

/slovom: deväť miliónov dvestoosemdesiattisíc trisťpäťdesiatosem eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“) bola v roku 2017 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 815/001/2012 zo dňa 15. augusta 2012 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku v platnom znení, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2013 do 31. decembra 2022.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., dňa 30.8.2017 úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2017 (od 1.1.2017 do 30.6.2017) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 144/ORPS/2017-664.

SP, a.s., predložila vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za I. polrok roka 2017 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) a vyčíslenie celkových nákladov za I. polrok roka 2017 nasledovne:

Suma v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za I. polrok 2017	8 369 398
Trhová výhoda	-172 002
Celkové náklady za I. polrok 2017	152 167 610
Celkový výsledok hospodárenia za I. polrok 2017 (EBT)	1 593 937

K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- = Popis Komerčného scenára poskytovania univerzálnej poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2017 (PWC)
- = Vyčíslenie nákladov za rok 2017 spolu s prílohami vyhlášky (7 príloh)
- = 15 príloh Komerčného scenára preukazujúcich vyčíslenie jednotlivých častí ČN:
  - Prehľad o doručovaní polrok 2017
  - Geografické členenie triedenia zásielok
  - Úspora nákladov na HSS Zvolen
  - Úspora nákladov v sieti HPS, RPS, OPS 2017
  - Preferencia v zákazníckom správaní pri frekvencii doručovania
  - Externý prieskum Gfk z roku 2014
  - Prevodový mostík nákladov polrok 2017
  - Prevodový mostík výnosov polrok 2017
  - Presun nákladov neprevádzkovaných pôšt
  - Vplyv Komerčného scenára na výnosy a terminálne odmeny
  - Správna réžia polrok 2017
  - Vyčíslenie nehmotnej výhody DPH polrok 2017
  - Vyčíslenie výhody marketingový efekt a filatelia polrok 2017
  - Výpočet nákladovej efektívnosti
  - Detail poklesu stavu investičného majetku na neprevádzkovaných poštách
- = 6 príloh k výpočtu ČN na základe požiadavky úradu listom č. 72/ORPS/2017-249 zo dňa 23.3.2017:
  - Správa o výsledku hospodárenia SP, a.s., za polrok 2017
  - Obraty účtov podľa hlavnej knihy za polrok 2017
  - Polročný výkaz o Oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za polrok 2017
  - Výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov za polrok 2017
  - Obrat z poskytovania univerzálnej služby
  - Výsledky externého prieskumu agentúry Actly z roku 2016

SP, a.s., použila pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne najvýhodnejšieho modelu (tzv. „komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,

2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

Pre účely modelovania zmien nákladov v komerčnom scenári k 30.6.2017 boli celkové náklady SP, a.s., rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, náklady na prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a.s., za prvý polrok 2017 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy. Dopady komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a.s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a.s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti bola použitá metóda založená na historickom porovnaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Miera nákladovej efektívnosti je chápaná ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky. Teda ak podnik pracuje na hranici maximálnej efektívnosti, miera poklesu nákladov by sa mala rovnať miere poklesu počtu podávaných zásielok.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Komerčný scenár vychádzal z alternovania a definovania nasledovných parametrov univerzálnej služby:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby a
- frekvencia doručovania.

Geografické pokrytie územia doručovaním:

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval súčasný rozsah geografického pokrytia územia doručovaním.

Poštová sieť:

SP, a.s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom, zverejnené vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 3 zo dňa 30.3.2012 pod č. j. 240/001/2012 v platnom znení a na webovom sídle úradu www.teleoff.gov.sk, ktoré okrem iného stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 580 pôšt, 75 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt, identifikovaných 829 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickej povahy, 501 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a.s., neprevádzkovala.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a.s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok, čo by sa odzrkadlilo v náraste výnosov.

Produktové portfólio a kvalita služby:

SP, a.s., by znížením frekvencie doručovania v komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci komerčného scenára vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a.s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1).

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 1 954 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 2 385 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny v komerčnom scenári by boli sprevádzané nasledovnými zmenami:

- Zmena v systéme doručovania doručovateľmi a v súvisiacich nákladoch,
- Zmena v štruktúre a výške výnosov,
- Zmena v systéme motorizovaného doručovania a v súvisiacich nákladoch,
- Zmena v správnej réžii a v súvisiacich nákladoch.

Rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti by sa dosiahla úspora v najazdených km za rok a zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene.

V textovom dokumente „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za polrok 2017“ na strane 3 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za prvý polrok 2017, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za 1. polrok 2017
Výnosy	153 761 052	149 483 666	-
Náklady	152 167 610	139 001 018	-
Výsledok hospodárenia (EAT)	1 593 442	10 482 647	8 889 205
Primeraný zisk	-	-	339 041
Trhové a nehmotné výhody	-	-	(172 002)
Úprava o neefektívnosť	-	-	(686 846)
Čisté náklady	-	-	8 369 398

Podľa § 57 ods. 3 zákona o poštových službách úrad do 90 dní odo dňa doručenia vyčíslenia podľa odseku 2 určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby za kalendárny rok, za ktorého prvých šesť mesiacov bolo predložené vyčíslenie podľa odseku 2, a tie zverejní vo vestníku.

Podľa § 57 ods. 4 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia predbežných čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet predbežných čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia predbežných čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania – skupina dodávateľov KPMG Slovensko, spol. s r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 10, 811 02 Bratislava a Ernst&Young, s.r.o., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 02 Bratislava (ďalej len „audítora“).

Pri overovaní výpočtu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár Poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle vyhlášky príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za polrok 2017“;
2. Tabuľky detailných údajov č. 1 až 7 k vyčísleniu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 1. polrok 2017 podľa prílohy č. 4 vyhlášky vyplnené poskytovateľom univerzálnej služby;
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2017;
4. Hlavná kniha poskytovateľa univerzálnej služby k 30.6. 2017;
5. Zoznam ekonomicky neoprávnených nákladov Poskytovateľa UNS za 1. polrok 2017;
6. Výkaz o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností OdÚč 1 - 02 za 1. polrok 2017;

V rámci uvedenej činnosti bol vykonaný audit zameraný najmä na:

- overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet predbežných čistých nákladov podľa vyhlášky,
- posúdenie reálnosti a objektívnosti vypracovaného komerčného scenára, najmä schopnosti podniku poskytovať naďalej poštové služby a iné komerčné služby podľa uzatvorených zmlúv,

- zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte,
- zohľadnenie vplyvu komerčného scenára na výnosy,
- overenie transparentnosti výpočtu predbežných čistých nákladov,
- identifikáciu a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
- overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby a zohľadnenie využívania poštovej siete aj na iné poštové a nepoštové služby,
- overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
- posúdenie neprimeranej finančnej záťaže predbežných čistých nákladov za rok 2017,
- overenie, či predbežné čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to tak priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa univerzálnej služby, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- vyhodnotenie úrovne využívania univerzálnej služby, jej vývoj a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa, vyhodnotenie celkového výsledku hospodárenia a výsledku hospodárenia dosahovaného z univerzálnej služby a pomeru medzi predbežnými čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby a
- overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krížového financovania iných komerčných služieb v prípade kompenzácie čistých nákladov z kompenzačného fondu a neznamená nadmernú náhradu čistých nákladov.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh, pristúpil úrad k overeniu správnosti výpočtu predbežných čistých nákladov za rok 2017 v spolupráci s audítorm. Vzhľadom k tomu, že niektoré predložené údaje a postupy výpočtu boli nedostatočne zdôvodnené, úrad na základe odporúčaní audítora žiadal o doplňujúce informácie a vysvetlenia. Pre rýchlu výmenu informácií bola dohodnutá e-mailová komunikácia medzi audítorm, úradom a SP, a.s. Úrad vyžiadal od SP, a.s., nasledovné informácie:

E-mailom zo dňa 8.9.2017:

- informácie k počtu priehradiek vybavených ApoNet-om na jednotlivých neprevádzkovaných poštách v komerčnom scenári,
- vysvetlenie, akým spôsobom je v komerčnom scenári zabezpečený zvoz/vývoz alebo vyvážanie medzi vybranými strategickými poštami a im podriadenými poštami,
- vyplnenie údajov o zvoze/vývoze a potrebe pracovných miest do tabuľky v priloženom súbore,
- vyplnenie údajov o pridelení motorových vozidiel na pošty do tabuľky v priloženom súbore.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s vysvetlením a doplnením údajov e-mailom dňa 13.9.2017.

E-mailom zo dňa 11.9.2017:

- vysvetlenie nesúladu medzi nákladmi pôšt podľa Tab. 1 vyhlášky a mostíkom nákladov podľa KS príloha 7a,
- vysvetlenie nesúladu medzi nákladmi neprevádzkovaných pôšt podľa Tab. 1 vyhlášky a nákladmi neprevádzkovaných pôšt podľa KS príloha 8.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s vysvetlením e-mailom dňa 13.9.2017.

E-mailom zo dňa 13.9.2017:

- vyčíslenie sumy výnosu z podaja poštového poukazu ekonomického na neprevádzkovaných poštách,
- vyjadrenie k primeranosti miery presunu nákladov a výnosov neprevádzkovaných pôšt na nástupnícke pošty v zmysle tab.1 a tab. 2 vyhlášky,

- odsúhlasenie výnosov univerzálnej služby neprevádzkovaných pôšt podľa tab. 1 vyhlášky a KS príloha 9,
- odsúhlasenie výpadku výnosov podaja v dôsledku zúženia siete podľa KS príloha 9 a podľa tab. 1 a tab. 2 vyhlášky.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s doplnením údajov e-mailom dňa 22.9.2017.

E-mailom zo dňa 14.9.2017:

- vysvetlenie k dlhodobému majetku v HSS Zvolen, kde došlo pravdepodobne k zmiešaniu údajov z roku 2016.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s odstránením nezrovnalosti e-mailom dňa 19.9.2017.

E-mailom zo dňa 18.9.2017:

- vysvetlenia k poklesu niektorých ekonomicky neoprávnených nákladov oproti roku 2016.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s vysvetlením e-mailom dňa 2.10.2017.

E-mailom zo dňa 25.9.2017:

- údaje k prevádzke motorových vozidiel podľa analytických účtov hlavnej knihy v rozlíšení na hlavnú, regionálnu a oblastnú prepravnú sieť a doručovanie.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s doplnením údajov e-mailom dňa 3.10.2017.

E-mailom zo dňa 26.9.2017:

- vysvetlenie k organizácii doručovania pri niekoľkých strategických poštách,
- vysvetlenie rozdielu medzi osobnými nákladmi správnej réžie podľa prílohy č. 10 a podľa hlavnej knihy (účtovnej skupiny 52).

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s vysvetlením e-mailom dňa 3.10.2017.

E-mailom zo dňa 27.9.2017:

- vysvetlenie k výpočtu zníženia ostatných nákladov správnej réžie podľa prílohy č. 10 a vysvetlenie zmeny nákladov oproti predchádzajúcim obdobiam.

SP, a.s. zaslala odpoveď spolu s doplnením údajov e-mailom dňa 3.10.2017.

Za účelom vysvetlenia niektorých nedostatočných odpovedí zo strany SP, a.s. a úprav vedúcich k zníženiu predbežných čistých nákladov za rok 2017 zo strany audítora a úradu, sa dňa 2.10.2017 uskutočnilo pracovné stretnutie za účasti zástupcov úradu, SP, a.s., audítora a spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o., (ďalej len „PWC“), ktorá na základe zmluvy realizovala vyčíslenie pre SP, a.s., Na stretnutí boli zo strany SP, a.s. prezentované stanoviská a následne doplnené elektronicky niektoré požadované údaje ešte v ten deň:

- vysvetlenie poklesu ENN
- výpadok nákladov z predaja tlače
- analýza k zníženiu početností produktov ePoukaz a poštový platobný styk
- vysvetlenie nárastu pochôdzky pre vybrané strategické pošty
- zmena stavu zamestnancov na triediacich strediskách
- opravená tabuľka k ostatným nákladom správnej réžie.

Zo strany audítora a úradu boli akceptované vysvetlenia SP, a.s. k poklesu ekonomicky neoprávnených nákladov, k zmene stavu zamestnancov na triediacich strediskách, a k výpadku výnosov za poukaz ekonomický, čo bolo už zahrnuté vo výpočte k poukazu „U“. SP, a.s., nezdôvodnila predložený výpočet týkajúci sa nákladov prepravy, úspory nákladov na doručovateľov, úspory nákladov na správnu réžiu a systém ApoNet.

Dňa 4.10.2017 si úrad vyžiadal e-mailom vysvetlenie k rozdielu výnosov z univerzálnej služby medzi Výkazom o oddelenej evidencii a mostíkom výnosov, ktorý SP dodala na základe stretnutia dňa 3.10.2017. K tomuto rozdielu zaslala SP, a.s. vysvetlenie e-mailom dňa 6.10.2017.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe audítora, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne zdôvodnených výpočtov a k vyčísleniu predbežných čistých nákladov za prvý polrok 2017.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených predbežných čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 527 419	Nesúlad v nákladoch na predanú tlač na neprevádzkovaných poštách
2.	- 178 416	Zvýšenie výpadku výnosov v komerčnom scenári v dôsledku presunu zákazníkov z doporučených listov 1. triedy do listu 2. triedy
3.	- 249 841	Úprava výpadku výnosov služieb pre Poštovú banku, a.s.
4.	- 156 305	Dopad významných zmien v jednotkových nákladoch prepravy v porovnaní s predchádzajúcim rokom
5.	- 177 565	Nevhodné porovnanie skutočnej a normovanej potreby pracovných miest doručovateľov pri modelovaní doručovania
6.	- 92 988	Úprava potreby pracovného miesta na doručovacích rajónoch s prekročením ustanoveného denného pracovného času.
7.	- 652 449	Úprava činiteľov ovplyvňujúcich zmenu osobných nákladov správnej réžie
8.	-114 172	Úprava miery úspory ostatných nákladov správnej réžie
9.	- 58 389	Úprava miery úspory nákladov na ApoNet
	- 2 207 544	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	6 161 854	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2017

K bodu 1:

Vo výpočte boli chybné uvedené celkové náklady na predaj tlače na poštách. SP, a.s., predložila opravený správny výpočet výpadku nákladov v komerčnom scenári s hodnotou 527 419 eur, ktorý audítor akceptoval. Oprava údajov viedla k zníženiu predbežných čistých nákladov o uvedenú sumu.

K bodu 2:

Prepočítaním výpadku výnosov z doporučených listov v dôsledku zmeny frekvencie doručovania bola zistená potreba zvýšenia výpadku výnosov, nakoľko výpadok výnosov z presunu zákazníkov z doporučených listov 1. triedy do listu 2. triedy nezodpovedal metodike výpočtu výpadku výnosov listu 1. triedy následkom zníženia frekvencie doručovania. V úprave bolo zohľadnené celkové zúženie trhu a presun do expresných služieb, či konkurencii, pričom sa týka len služieb k doporučeným zásielkam, čím došlo k zvýšeniu výpadku výnosov o 178 416 eur v komerčnom scenári a k zníženiu predbežných čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 3:

Pri posudzovaní výpadku výnosov zo služieb pre Poštovú banku, a.s. bolo pre produkty porovnateľné s poštovým platobným stykom (banková zloženka, ePoukaz) uplatnené rovnaké percento úpravy, ako pre poštový platobný styk. Pripomienka SP, a.s., že produkty Poštovej banky, a.s., (vklad hotovosti na účet) sú síce podobné poštovému platobnému styku, ale ich odlišnosť spočíva v tom, že sú založené na zmluvnom vzťahu a zákazník by sa v prípade zrušenia pobočky správal odlišne, nebola akceptovaná, nakoľko to nevyplývalo z odpovedí predloženého zákazníckeho prieskumu. Uplatnením rovnakého percenta pre výpočet výpadku výnosov za služby pre Poštovú banku, a.s., sa predbežné čisté náklady znížili o sumu 249 841 eur.

K bodu 4:

Na vyčíslené predbežné čisté náklady mala výrazný vplyv zmena jednotkových nákladov prepravy v porovnaní s rokom 2016. Aj dopĺňujúce podklady zo strany SP, a.s., poukázali na nadsadenosť jednotkových prepravných nákladov. S cieľom odhadnúť dopad ich zvýšenia, pristúpil audítor k porovnaniu nákladov so zákonnou náhradou pri použití vlastného motorového vozidla. Týmto spôsobom bolo zistené, že je možné uznať 60,48 % nákladov motorových vozidiel vyčíslených v komerčnom scenári. Uvedenou úpravou sa predbežné čisté náklady znížili o 156 305 eur.

K bodu 5:

Úspora pracovných miest doručovateľov je v komerčnom scenári vypočítaná ako rozdiel medzi skutočnou potrebou pracovných miest a normovanou potrebou pracovných miest v HS. Skutočná potreba pracovných miest v základnom scenári je ale vyššia než normovaná. Znamená to, že Poskytovateľ UNS v istej časti skutočnej potreby pracovných miest nezohľadnil normy a tento prebytok je implicitne neefektívne vynaloženým nákladom. Pre účel vyčíslenia predbežných čistých nákladov bol teda uznaný za úsporu pracovných miest doručovateľov iba rozdiel medzi normovanou potrebou pracovných miest v základnom a v komerčnom scenári. Tento rozdiel predstavuje zníženie predbežných čistých nákladov o sumu 177 565 eur.

K bodu 6:

V modelovanom doručovaní je u 1 147 doručovacích rajónov prekročený ustanovený denný pracovný čas 7,5 hod, na ktorých sa dosiahla úspora 240,52 pracovných miest doručovateľov. Audítor akceptoval isté prekročenie denného pracovného času vzhľadom na rôzne možnosti rozvrhnutia pracovného času, ale za realistickú považoval hranicu do 10,425 hod. denne, vrátane 10 % zástupu, t.j. 1,39 pracovného miesta. Takto bolo zistených 222 doručovacích rajónov, kde potreba pracovných miest doručovateľov v komerčnom scenári pri frekvencii doručovania 6 dní z 10 dosiahla v jednotlivých dňoch viac

než stanovené maximum 10,425 hod. denne, čo predstavuje 17,48 pracovných miest doručovateľov. Priemerné náklady na nich sú 92 988 eur a o túto sumu boli znížené predbežné čisté náklady.

K bodu 7:

V rámci výpočtu úspory osobných nákladov správnej réžie podľa komerčného scenára, prílohy 10, bolo potrebné upraviť % úspory celkového počtu zamestnancov aj % úspory zamestnancov zo zúženia siete najmä v dôsledku nezhody základne poklesu voči mostíku nákladov a tiež v dôsledku zohľadnenia predchádzajúcich úprav osobných nákladov, a to vyššieho presunu nákladov na nástupnícke pošty a nižšej úspory osobných nákladov doručovateľov. Výsledný rozdiel v uznanej úspore osobných nákladov správnej réžie vo výške 652 449 eur znamená zníženie predbežných čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 8:

V rámci výpočtu úspory ostatných nákladov správnej réžie podľa opravenej prílohy č. 10 komerčného scenára bol zistený nesúlad medzi výškou ostatných nákladov správnej réžie v základnom scenári a podľa mostíka nákladov v komerčnom scenári, v hodnote 728 914 eur. Pre výpočet úspory boli uznané len náklady do výšky podľa mostíka nákladov a úprava vznikla v dôsledku uplatnenia nižšieho percenta poklesu nákladov založenom na percente poklesu osobných nákladov správnej réžie, čím sa znížili predbežné čisté náklady o sumu 114 172 eur.

K bodu 9:

Výpočet úspory nákladov na ApoNet v komerčnom scenári neberie do úvahy potenciálnu potrebu otvoriť nové priehradky na nástupníckych poštách. Úpravou boli znížené predbežné čisté náklady o 58 389 eur.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených vplyvov úrad upravil sumárne vyčíslené predbežné ČN, vrátane primeraného zisku, ako aj údaje o nákladoch a výnosoch SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2017
Výnosy	153 761 052	149 055 409	-
Náklady	152 167 610	140 780 305	-
Výsledok hospodárenia	1 418 941	8 275 104	6 681 662
Primeraný zisk	-	-	339 041
Trhové a nehmotné výhody	-	-	- 172 002
Úprava o neefektívnosť	-	-	- 686 846
Čisté náklady	-	-	6 161 855

Predbežné čisté náklady univerzálnej služby za prvý polrok 2017 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **6 161 855 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprimeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- a) či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- b) či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- c) rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- d) veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- e) úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Úrad upravil predbežné čisté náklady o vyššie uvedené úpravy priamych nákladov a o nesprávne vyčíslenú úsporu režijných nákladov. Z nákladov boli vylúčené ekonomicky neoprávnené náklady v sume 2 006 688 eur.

K bodu b):

Upravené predbežné čisté náklady za prvý polrok 2017 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 6 333 857 eur a nehmotné výhody sú 172 002 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

V prvom polroku 2017 bol vyčíslený zisk z univerzálnej služby 791 570 eur. Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku.

Z univerzálnej služby bez kompenzácie bol v prvom polroku 2017 dosiahnutý prevádzkový zisk 1 097 736 eur. Prevádzková rentabilita univerzálnej služby bez kompenzácie je vo výške 1,32 %, po kompenzácii bude 6,89 %, čo je v rozsahu primeranosti prevádzkových rentabilit výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte,

(čl. 267, čl. 294a, t.j. od 3,48 % do 8,1 %). Vyčíslený dopad indikuje, že predbežné čisté náklady za prvý polrok rok 2017 predstavujú v istom rozsahu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

Produkty mimo univerzálnej služby sú aj bez kompenzácie mierne ziskové na úrovni prevádzkovej marže 3,69 %. SP, a.s., bez kompenzácie dosiahla za polrok 2017 prevádzkový zisk 3 601 197 eur a jej prevádzková rentabilita je 2,4 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a.s. a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

K bodu d):

Poštové podniky poskytujúce zameniteľné poštové služby dosiahli v prvom polroku 2017 z poskytovania poštových služieb rentabilitu výnosov od -20,5 % do 15,9 %, ich priemerná rentabilita je -2,3 %.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t.j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejšieho produktu univerzálnej služby (obyčajný list 1. a 2. triedy) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá každoročne o 4 až 8 %. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy, výsledok hospodárenia a na celkovú hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu f):

Pomer predbežných čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za prvý polrok 2017 je 5,5 % a pomer predbežných čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a.s., je 3,0 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,88 % a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,12 %.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby, je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a.s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprimeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a.s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určeniu neprimeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 1 % z celkových nákladov SP, a.s.

Podľa § 57 ods. 3 zákona o poštových službách sa predbežné čisté náklady univerzálnej služby určujú za kalendárny rok, za ktorého prvých šesť mesiacov bolo predložené vyčíslenie. Úrad na základe predpokladaných čistých nákladov 1. polroku 2017 vyčíslil predbežné čisté náklady za rok 2017.

Výsledné určenie predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2017 je uvedené v nasledovnom prehľade:

Suma v eurách:

Posudzované obdobie	1. polrok 2017	rok 2017
Predbežné čisté náklady univerzálnej služby	6 161 855	12 323 710
1 % z celkových nákladov SP, a.s.	1 521 676	3 043 352
Neprimeraná finančná záťaž	4 640 179	9 280 358

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách k určeniu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2017 v sume **9 280 358** eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 27. novembra 2017

JUDr. Zuzana Isteníková, v. r.
riaditeľka odboru
regulácie poštových služieb